

УДК. 351.741(477)-051:[001.8:165.742]

<https://orcid.org/0000-0001-8425-2202>

<https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.24>

А. В. Танько

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ГУМАНІСТИЧНОГО ПІДХОДУ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті обґрунтовано методологічні основи гуманістичного підходу до професійної діяльності співробітників Національної поліції України. Аналіз сучасних інтерпретацій гуманізму, що охоплюють освіту, психологію, філософію, соціологію тощо, дозволяє розглянути гуманізм як міждисциплінарну платформу, яка інтегрує філософські, психологічні та педагогічні підходи в єдину цілісну систему цінностей.

Наголошено, що провідною ідеєю гуманістичного мислення є людиноцентричний підхід, що є концептуальною основою професійної освіти фахівців сфери «людина – людина», зокрема співробітників правоохоронної сфери.

Підкреслено, що гуманістичний підхід становить основу педагогічної концепції, у центрі якої – особистість з її внутрішнім світом, мотивацією та прагненням до самовдосконалення, а це забезпечує високу професійну ефективність, ґрунтовано на ідеях персоналізму, поваги до людської гідності, визнання унікальності кожної особистості. З огляду на це, правнича освіта має поєднувати фундаментальну підготовку з ціннісно-орієнтованим підходом, у межах якого особистість майбутнього правоохоронця постає як активний суб'єкт власного фахового становлення зі стійкою громадською позицією та професійною етикою.

Обґрунтовано методологічні засади підготовки співробітників правоохоронної системи, основу якої становить інтеграція емоційного інтелекту, мотиваційної стійкості як невід'ємного складника професійної діяльності та моральної культури, що сприяє формуванню внутрішньої системи ціннісних орієнтацій, норм і переконань, які регулюють їх професійну поведінку та забезпечують високу відповідальність при прийнятті рішень.

Зауважено, що професійна діяльність поліцейського має ґрунтуватися на безумовному визнанні гідності кожної особи незалежно від її соціального статусу, національної належності чи світоглядних орієнтацій. Такий підхід, сформований у контексті гуманістичної парадигми, передбачає внутрішню готовність до запобігання проявам дискримінації, жорстокості та упередженості в професійній практиці.

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

Розглянуто й обґрунтовано доцільність імплементації міжнародного досвіду, як чинника інституційного розвитку поліції, спрямованого на утвердження демократичних стандартів, гуманізацію поліцейської діяльності, протидію корупції та забезпечення інклюзивності в правоохоронній діяльності.

Ключові слова: гуманістична парадигма, співробітники Національної поліції України, професійна діяльність, педагогіка гідності, партнерська взаємодія, моральні, етичні, гуманістичні цінності, психолого-педагогічна компетентність.

Tanko A. V. Methodological foundations of the humanistic approach in the context of the professional activity of the national police of Ukraine officers. The article substantiates the methodological foundations of the humanistic approach to the professional activity of the officers of the National Police of Ukraine. The analysis of contemporary interpretations of humanism encompassing education, psychology, philosophy, sociology, and related fields makes it possible to consider humanism as an interdisciplinary platform integrating philosophical, psychological, and pedagogical approaches into a unified and coherent system of values.

It is emphasized that the leading idea of humanistic thinking is the human-centered approach, which constitutes the conceptual basis of professional education for specialists in the “human-to-human” sphere, particularly law enforcement officers.

It is highlighted that the humanistic approach forms the basis of a pedagogical concept centered on the individual with their inner world, motivation, and aspiration for self-improvement. This ensures high professional efficiency grounded in the ideas of personalism, respect for human dignity, and recognition of the uniqueness of every individual. In this regard, legal education should combine fundamental training with a value-oriented approach in which the personality of the future law enforcement officer is viewed as an active subject of their own professional development, possessing a stable civic position and professional ethics.

The methodological foundations for the training of law enforcement personnel have been substantiated, the basis of which is the integration of emotional intelligence, motivational resilience as an integral component of professional activity, and moral culture, which contributes to the formation of an internal system of value orientations, norms, and beliefs that regulate their professional behavior and ensure a high level of responsibility in decision-making.

It is noted that the professional activity of a police officer should be based on the unconditional recognition of the dignity of every individual regardless of their social status, nationality, or worldview orientations. Such an approach, formed within the context of the humanistic paradigm, presupposes an internal readiness to prevent manifestations of discrimination, cruelty, and prejudice in professional practice.

The expediency of implementing international experience as a factor in the institutional development of the police is considered and substantiated. Such

implementation is aimed at establishing democratic standards, humanizing police activity, combating corruption, and ensuring inclusiveness in law enforcement activity.

Keywords: *humanistic paradigm, officers of the National Police of Ukraine, professional activity, pedagogy of dignity, partnership interaction, moral, ethical and humanistic values, psychological and pedagogical competence.*

Вступ. В умовах глобальних викликів XXI століття, освітньої, технологічної та соціальної трансформації, особливої актуальності набуває гуманізм як провідна світоглядна, філософська й етична парадигма, що відіграє визначальну роль у функціонуванні сучасного суспільства.

Сьогодні зміст цієї парадигми зазнає суттєвого переосмислення, адаптуючись до нових суспільних реалій. Сучасні інтерпретації гуманізму охоплюють низку напрямів: освіту, психологію, філософію, соціологію тощо. Тому гуманізм розглядається вченими як міждисциплінарна платформа, яка об'єднує філософські, психологічні та педагогічні підходи в єдину цілісну систему цінностей. Така інтеграція забезпечує можливість гармонійного поєднання технологічного розвитку з особистісним зростанням.

Узагальнення праць, у яких висвітлено сутність гуманізму, дозволяє констатувати, що це філософсько-етична та культурна концепція, у центрі якої перебуває особистість з її гідністю, свободою волі, прагненням до самореалізації та розвитку.

Провідною ідеєю гуманістичного мислення є людиноцентричний підхід, який слід інтерпретувати не лише як філософську доктрину, але і як концептуальну основу освіти, організації професійної підготовки фахівців сфери «людина – людина», міжособистісної взаємодії. Вивчення праць науковців дало змогу виокремити суттєву функцію людиноцентризму в професійній підготовці співробітників Національної поліції України.

З-поміж робіт, що на монографічному рівні висвітлюють проблему формування гуманістичних орієнтацій у фахівців правоохоронної системи, варто зазначити дослідження М. Базаєвої, О. Кірдан, О. Кірдан, О. Назаренко, О. Шапки (Shapka & Bazaieva, 2023; Kirdan & Kirdan, 2021; Nazarenko, 2018).

Серед праць вітчизняних та зарубіжних учених, які присвячено удосконаленню фахової підготовки співробітників Національної поліції, можна виокремити наукові дослідження В. Пугача, І. Савка (Puhach, 2023; Savka, 2017); професійній діяльності та партнерській взаємодії з громадянами – К. Гнезділової, О. Коркішко, С. Саяпіної, В. Шпак (Hnezdilova & Shpak, 2024; Korkishko &

Saiapina, 2021;), Т. Fedirchuk, V. Didukh (2019); I. Steshyts (2022); ефективній комунікації та толерантності – Т. Потапчук, І. Пукас, Н. Каньоса, Л. Польскої та В. Яроменка, В. Мартинюк (Potapchuk, Pukas & Kanosa, 2024; Polska & Yaromenko, 2023; Martyniuk, 2023); оволодіння ключовими компетентностями – С. Вірста та Т. Жалко (Virsta & Zhalko, 2021).

Разом із цим, незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених висвітленню зазначеної проблеми, питання інтеграції гуманістичної педагогіки гідності в професійну діяльність сучасних співробітників Національної поліції України потребують більш глибокого й ретельного вивчення, що зумовлює актуальність подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Мета та завдання. Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні та розкритті основ гуманістичного підходу та педагогіки гідності у професійну діяльність співробітників Національної поліції України для підвищення якості їх професійної компетентності.

Методи дослідження. Було застосовано комплекс загальнонаукових методів, що забезпечило всебічний аналіз проблеми інтеграції гуманістичного підходу в професійну діяльність співробітників Національної поліції України. Використано аналіз і синтез, порівняння та узагальнення наукових вітчизняних та зарубіжних джерел із метою висвітлення ступеня розробленості зазначеної проблеми.

Результати. З початку ХХ століття у вітчизняній педагогічній думці простежується орієнтація на особистісний розвиток через індивідуалізацію навчання й виховання на засадах гуманізму (Nazarenko, 2018).

Гуманістичний підхід є педагогічною концепцією, в центрі якої – особистість із її внутрішнім світом, мотивацією та прагненням до самозростання. Як прорезюмовано в роботах О. Шапки та М. Базаєвої (Sharpa & Bazaieva, 2023), цей підхід постає не лише як методологічний орієнтир, а і як необхідна умова забезпечення високої професійної ефективності, що ґрунтується на ідеях персоналізму, поваги до людської гідності, визнання унікальності кожної людини.

Базовим положенням гуманістичного підходу є визнання гідності, індивідуальності та потенціалу кожної особистості як визначальної цінності освітнього процесу.

Зміст провідних досліджень доводить, що гуманістичну педагогіку варто трактувати як педагогіку гідності, у якій суб'єкт-суб'єктна взаємодія є основою

формування відповідальності, емпатії та самоповаги. У цьому контексті професійна ідентичність особистості не конструється зовні, а формується через особистісне осмислення власної професійної траєкторії та ціннісних орієнтирів.

В умовах сучасних суспільних трансформацій, що зумовлюють підвищення вимог до професійної підготовки співробітників правоохоронних органів, особливої ваги набуває переосмислення парадигма їх фахової освіти.

Так, на думку В. Пугача (Puhach, 2023), ефективна правнича освіта має поєднувати фундаментальну підготовку з ціннісно орієнтованим підходом, у межах якого особистість майбутнього правоохоронця постає як активний суб'єкт власного професійного становлення.

У контексті інтегративного підходу І. Савка (Savka, 2017) обґрунтовує доцільність консолідації різних галузей знання навколо особистості майбутнього правника, що сприяє формуванню не лише правосвідомості, а й стійкої громадянської позиції та професійної етики.

При цьому гуманістичний підхід забезпечує не лише формування предметно-фахових знань, але й розвиток емпатії, толерантності, критичного мислення та здатності до саморефлексії (Fedirchuk & Didukh, 2019), сприяє формуванню емоційного інтелекту, рефлексивності та внутрішньої мотивації – як основоположних чинників професійної ідентичності (Steshyts, 2022).

У наукових дослідженнях доведено, що центральним об'єктом професійної діяльності є взаємодія з іншими людьми, їх індивідуальними потребами, емоційними станами, світоглядними орієнтаціями та соціальними ролями (Nazarenko, 2018; Shpak & Hnezdilova, 2024; Fedirchuk & Didukh, 2019).

Сучасні трансформаційні процеси в українському суспільстві актуалізують потребу у формуванні нової генерації правоохоронців, здатних здійснювати професійну діяльність на засадах моральних, етичних і гуманістичних цінностей. При цьому гуманістична парадигма, яка ґрунтується на визнанні унікальності особистості, її гідності, свободи вибору та відповідальності, є важливим чинником формування морального обличчя співробітників Національної поліції України.

Базовою передумовою ефективної професійної діяльності працівника поліції є педагогіка гідності, яка розглядається науковцями як перспективна модель педагогіки майбутнього, що передбачає формування особистості, здатної до усвідомленої поваги як до себе, так і до інших.

Феномен гідності охоплює усвідомлення індивідом власної соціальної ролі, прийняття відповідальності за власні вчинки та здатність до здійснення

морального вибору. У контексті професійної підготовки правоохоронців зазначені аспекти реалізуються через створення морально-рефлексивних ситуацій, залучення до соціальної практики та участь у проєктах громадянського спрямування.

Гуманістична парадигма має багатовекторний характер і охоплює не лише оволодіння спеціалізованими знаннями та практичними вміннями, але й глибоку трансформацію особистості, що зумовлює ефективність і гуманістичну спрямованість професійної діяльності.

У зв'язку з цим обґрунтовано видається позиція N. Ashitok (Ashitok, 2025), відповідно до якої гуманістична парадигма освіти правників є адекватною відповіддю на запити сучасного суспільства, зокрема на потребу в довірі, людяності, взаємній повазі та соціальній стабільності.

Окремої уваги заслуговують наукові розвідки В. Пугача (Puhach, 2023), у яких обґрунтовано методологічні засади підготовки співробітників правоохоронної системи. Автор доводить, що професійна автономія формується на основі інтеграції емоційного інтелекту, мотиваційної стійкості як невід'ємного складника професійної діяльності та моральної культури, що сприяє формуванню внутрішньої системи ціннісних орієнтацій, норм і переконань, які регулюють професійну поведінку відповідно до етичних стандартів та забезпечують здатність фахівця не лише ефективно реагувати на професійні виклики, але й усвідомлено брати на себе відповідальність за ухвалені рішення.

Етичну зрілість майбутніх поліцейських забезпечує сформованість у них моральної культури, емпатії та внутрішньої мотивації, які є, як зазначає В. Поліщук (Polishchuk, 2010), не допоміжними, а фундаментальними складниками професійної компетентності.

При цьому вчені зазначають, що емпатія, моральна культура та внутрішня мотивація не є ізольованими феноменами. Навпаки, вони формують єдину систему, що визначає глибину професійної зрілості.

У демократичному суспільстві поліція виконує фундаментальну місію, що полягає у забезпеченні громадського порядку, захисті прав і свобод людини, запобіганні правопорушенням та зміцненні суспільної довіри до державних інституцій. Визначальними принципами діяльності поліції є дотримання верховенства права, повага до людської гідності та конструктивна взаємодія з громадянами. У зв'язку з цим актуалізується потреба в комплексному аналізі основних орієнтирів поліцейської служби в умовах демократії з урахуванням не лише правових, а й соціально-педагогічних і морально-етичних аспектів.

У межах педагогіки гідності діяльність поліцейського має ґрунтуватися на безумовному визнанні гідності кожної особи незалежно від її соціального статусу, національної належності чи світоглядних орієнтацій. Такий підхід, сформований у контексті гуманістичної парадигми, передбачає внутрішню готовність до запобігання проявам дискримінації, жорстокості та упередженості в професійній практиці.

Службова поведінка співробітників Національної поліції регламентується системою норм і принципів, які окреслюють вимоги до професійної взаємодії між працівниками та громадянами. До ключових із них належать: повага до особистості, що передбачає визнання гідності та прав кожного незалежно від соціального статусу; чесність і відкритість, які полягають у наданні достовірної інформації та недопущенні маніпуляцій; відповідальність як усвідомлення наслідків власних дій і готовність нести за них відповідальність; конфіденційність, що забезпечує збереження професійної інформації; а також справедливість, яка передбачає рівне та неупереджене ставлення до всіх учасників взаємодії. Дотримання зазначених принципів уможливорює формування нової генерації правоохоронців, здатних діяти на основі моральних, етичних і гуманістичних цінностей, сприяє підвищенню ефективності правоохоронної діяльності.

Одним із ключових гуманістичних пріоритетів у професійній міжособистісній взаємодії поліцейських є толерантність, як етична та практична складова гуманістичної педагогіки, чинник, що забезпечує здатність до прийняття іншого, відкритість до діалогу та готовність до співпраці. Зазначена якість є (Voloshyna & Semeniuk, 2023) визначальною характеристикою фахівця правоохоронних структур, базовою основою ефективної міжособистісної комунікації, що набуває особливої значущості для професійної діяльності поліцейських, які співпрацюють із представниками різних соціальних, етнічних і культурних спільнот.

При цьому особливої ваги набуває формування педагогічної та комунікативної культури співробітників Національної поліції. Науковий інтерес становлять розвідки (Potarchuk, Pukas & Kanosa, 2024; Fedirchuk & Didukh, 2019), у яких прорезюмовано, що їхня професійна діяльність має здійснюватися з урахуванням принципів партнерства, критичного мислення, соціальної відповідальності та внутрішньої готовності до служіння громаді.

У цій площині значущою є позиція Л. Польської та В. Яроменка (Polska & Yaromenko, 2023), які акцентують увагу на важливості партнерської взаємодії як

передумови підвищення фахової діяльності, а також розвитку комунікативних умінь і навичок співпраці, що становлять ключові складники професійної компетентності.

Науковий інтерес становлять дослідження сучасних науковців (Martyniuk, 2023; Yurchenko, 2019), які обґрунтовують, що рівень довіри до правоохоронних органів є ключовим чинником ефективної профілактики правопорушень. У межах концепції педагогіки партнерства поліція аналізується не як каральний інститут, а як соціальний партнер громади, здатний до відкритої комунікації, прозорості ухвалення рішень і спільного розв'язання суспільно значущих проблем. Залучення населення до формування локальних стратегій безпеки, здійснення превентивної діяльності та реалізація правопросвітницьких заходів є ключовими напрямками такої взаємодії.

Особливого значення в демократичному середовищі набуває профілактична функція поліції, яка втілюється у формі просвітницької, виховної та соціальної діяльності. Проведений науковий пошук, О. Назаренко (O. Nazarenko, 2018) засвідчив, що поліцейські зобов'язані брати участь у правовому вихованні молоді, роз'ясненні норм закону, організації громадських ініціатив. Така діяльність повинна реалізовуватися через гуманістичні методи взаємодії, з акцентом на розвиток правосвідомості та активної громадянської позиції серед молоді.

У результаті дискурсивного аналізу проблеми захисту вразливих категорій населення встановлено, що поліція в демократичному суспільстві виконує ключову роль у гарантуванні безпеки дітей, літніх людей, осіб з інвалідністю та постраждалих від насильства. У працях (Shpak & Hnezdilova, 2024; Steshyts, 2022) прорезюмовано, що така діяльність потребує емпатійного підходу, толерантності, уважності до потреб людини та психологічної компетентності.

Слід також зазначити, що просвітницька функція поліції є складником її гуманістичної місії, що регламентує участь правоохоронців у правопросвітницьких заходах. Зміст наукових праць дозволяє стверджувати, що успішність правової діяльності значною мірою залежить від залучення поліції до освітніх процесів, заснованих на довірі, діалозі та взаємоповазі.

Важливим при цьому є висвітлення формування етичної компетентності як невід'ємного складника професійної діяльності поліцейських. Цей процес передбачає не лише засвоєння теоретичних знань про етичні норми та принципи, а й розвиток умінь їх практичного застосування. Зокрема, педагогіка партнерства, яка базується на принципах рівноправної співпраці, відкритості та взаємоповаги

між учасниками освітнього процесу, відіграє ключову роль у формуванні етичних цінностей у правоохоронців.

Доцільним при цьому є звернення до наукової позиції О. Шапки та М. Базаєвої (Sharпка & Bazaieva, 2023), які наголошують, що компетентності XXI століття передбачають не лише опанування знань, але й сформованість високого рівня емпатії та здатності до саморозвитку, що безпосередньо формується в межах гуманістично спрямованої освіти.

Як зауважено в працях С. Вірсти та Т. Жалка (Virsta & Zhalko, 2021), формування ключових компетентностей, зокрема критичного мислення, креативності та здатності до командної взаємодії, є неможливим без створення гуманістично орієнтованого освітнього середовища, яке забезпечує свободу дій і відповідальне ставлення до фахової діяльності.

Вагомого значення набуває вивчення міжнародного досвіду як чинника інституційного розвитку поліції. На підставі праць із порівняльної педагогіки обґрунтовується доцільність імплементації зарубіжних практик, спрямованих на утвердження демократичних стандартів, гуманізацію поліцейської діяльності, протидію корупції та забезпечення інклюзивності в правоохоронній діяльності.

Аналіз зарубіжного досвіду, здійснений М. Yepikhina (2019), також засвідчує, що професійний розвиток поліцейських передбачає безперервне самовдосконалення, зокрема через участь у тренінгах з етики, міжкультурної комунікації та медіації. Узагальнення відповідних досліджень дозволяє констатувати, що такі практики сприяють підвищенню ефективності діяльності поліції, розвитку навичок ненасильницької комунікації, емоційного інтелекту, командної взаємодії, зміцненню її авторитету та формуванню позитивного суспільного іміджу, як невід'ємного складника гуманістичної освітньої парадигми.

Висвітлення зарубіжного досвіду, здійсненого М. Yepikhina (2019), свідчить, що освітні системи Швеції, Фінляндії та Канади, базуючись на гуманістичному підході, приділяють велику увагу розвитку особистості, що передусім є основою для формування чіткої професійної ідентичності.

Серед зарубіжних досліджень вагоме місце займає концепція «community policing», що активно впроваджується в демократичних країнах. У межах цього підходу поліцейські виступають не лише як виконавці закону, а як соціальні партнери громад, співпрацюючи в запобіганні правопорушенням.

На увагу заслуговують висновки О. Юрченка (Yurchenko, 2019), який обґрунтовує важливість адаптації міжнародного досвіду педагогіки партнерства

до реалій пострадянських країн. Такий досвід, як зазначає вчений, допомагає зменшити соціальну напругу та підвищити результативність роботи правоохоронців.

Обговорення. У межах аналізу філософських, педагогічних і культурологічних джерел концепт людиноцентризму постає як провідна світоглядна парадигма, в якій особистість розглядається як найвища цінність сучасного суспільного устрою. Узагальнення наукових підходів дає змогу констатувати, що йдеться не лише про теоретичну конструкцію, а про комплексну систему поглядів, сформовану на засадах гуманізму, в основі якої лежить визнання унікальності, гідності, свободи та творчого потенціалу людини. Водночас в умовах освітньої, технологічної та соціальної трансформації ХХІ століття зміст цієї парадигми зазнає суттєвого переосмислення, адаптуючись до нових суспільних реалій.

З огляду на викладене, доцільно наголосити, що гуманістичний підхід у професійній підготовці фахівців типу «людина – людина» є не лише актуальним, але й стратегічно визначальним. Отримані результати наукового пошуку дають підстави стверджувати, що саме гуманістична парадигма забезпечує всебічний розвиток особистості, здатної діяти етично, ефективно та гуманно в умовах складного соціального середовища ХХІ століття.

Гуманістична парадигма ґрунтується на визнанні унікальної цінності кожної особистості, повазі до її прав і свобод, а також на прагненні забезпечити справедливість і рівність у професійній взаємодії. У контексті правоохоронної діяльності це означає, що службовці мають не лише дотримуватися норм чинного законодавства, але й керуватися морально-етичними принципами, виявляючи емпатію та розуміння щодо громадян. Аналіз наукових джерел дає підстави стверджувати, що гуманізм, закріплений у законодавчих актах і Конституції України, є нормативною основою та моральною категорією, які визначають характер взаємодії між органами влади й суспільством.

Гуманістичний підхід є важливим чинником формування професійно компетентного й етично свідомого працівника поліції. Його реалізація сприяє розвитку гідності, толерантності, рефлексивності та відповідальності, що забезпечує здатність фахівця діяти в інтересах суспільства на основі моральних цінностей.

У контексті досліджуваної проблематики доцільно наголосити, що інтеграція гуманістичних принципів у професійну діяльність співробітників Національної поліції є необхідною умовою підготовки поліцейського нового

типу – не лише висококваліфікованого професіонала, але й особистості з високим рівнем моральної культури, здатної викликати довіру громадян і реалізовувати принципи справедливості в професійній діяльності.

Педагогіка гідності та партнерства є важливими векторами реформування правоохоронної системи України. Їх впровадження сприяє налагодженню якісної взаємодії між поліцією та суспільством, покращенню етичного клімату в поліції та зростанню професіоналізму особового складу. Через розвиток гідності, толерантності, рефлексії, партнерства та відповідальності вона формує фахівця, який здатен діяти в інтересах суспільства, спираючись на гуманістичні ідеали.

Висновки. Отже, гуманістична парадигма відіграє ключову роль у формуванні морально орієнтованих, професійно підготовлених і етично свідомих працівників поліції.

Інтеграція гуманістичних принципів у професійну діяльність співробітників правоохоронних органів є необхідною умовою формування поліцейського нового взірця – не лише фахівця, а й людини з високими моральними стандартами, яка заслуговує на довіру громадян і втілює справедливість у практичній діяльності.

Поліцейська служба в демократичному суспільстві поєднує захист правопорядку, правову освіту, гуманістичну просвіту та партнерську співпрацю з громадянами. Таке трактування діяльності поліції дозволяє констатувати, що формування правоохоронця нового типу – це не лише професійне, а й морально-ціннісне завдання, спрямоване на утвердження справедливості та громадянської доброчесності в суспільстві.

Продовження наукового пошуку в напрямі самовдосконалення особистості співробітників Національної поліції України є перспективним кроком до забезпечення дієвого захисту прав і свобод громадян у демократичному суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА

- Вірста, С. & Жалко, Т. (2021). Ключові компетентності та педагогіка партнерства як основа сучасного освітнього процесу. *Modern Scientific Research: Achievements, Innovations and Development Prospects*. Publishing House “Baltija Publishing”. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-39>
- Волошина, О. В. & Семенюк, І. В. (2023). Толерантність як фундаментальна цінність гуманістичної педагогіки. *Spiritual and intellectual upbringing and teaching youth in the xxi century*, 65–68. <https://doi.org/10.58962/2708-4809.wsnos.2023.09>
- Мартинюк, В. (2023). Педагогіка партнерства у виховному процесі. *Modern engineering and innovative technologies*, (29-04), 34–39. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-04-085>

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

- Назаренко, О. В. (2018). Ідеї гуманістичної педагогіки у працях вчених Київського інституту народної освіти [Thesis, Київський університет імені Бориса Грінченка]. erKNUTD – Електронний архів Київського національного університету технологій та дизайну. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/11942>
- Поліщук, В. А. (2010). Компетентнісний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*, (Вип. № 26), 289–295.
- Польська, Л. & Яроменко, В. (2023). Педагогіка партнерства як простір взаємодії у викладанні курсів громадянської та історичної галузі. *Наша школа: науково-практичні студії*, (2). <https://doi.org/10.61339/2786-6947.2023.2.289598>
- Потапчук, Т., Пукас, І., Каньоса, Н. (2024). Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. *Вісник науки та освіти*, (7(25)). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-983-992](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-983-992)
- Пугач, В. (2023). Методологічний підхід у професійній підготовці майбутніх правознавців. *New pedagogical thought*, 111(3), 74–80. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2022-111-3-74-80>
- Пуховська, Л. (2010). Компетентнісний підхід у педагогічній освіті: європейський досвід. *Післядипломна освіта в Україні*, (2 (17)), 76–81.
- Савка, І. В. (2017). Інтеграційний підхід у професійній підготовці майбутніх фахівців у галузі юриспруденції. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського*. Педагогічні науки, (1 (114)), 90–94.
- Шапка, О. І. & Базаєва, М. О. (2023). Гуманістичний підхід у формуванні ключових компетентностей у ХХІ столітті. *Formation of Competencies of Gifted Individuals in the System of Extracurricular and Higher Education*, (1), 435–442. <https://doi.org/10.18372/2786-823.1.17528>
- Шпак, В. & Гнезділова, К. (2024). Концептуальні засади педагогіки партнерства в контексті методології гуманістичної педагогіки ХХІ століття. *Наука і техніка сьогодні*, (8(36)). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8\(36\)-780-792](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8(36)-780-792)
- Biriuk, L., & Pishun, S. (2023). Humanistic approach to education as the factor of intending teachers' social and spiritual development. *B u l l e t i n of oleksandr dovzhenko hlukhiv national pedagogical university*, 51(1), 46–55. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2023-1-51-46-55>
- Fedirchuk, T., & Didukh, V. (2019). Педагогіка партнерства як чинник формування ефективної взаємодії учасників освітнього процесу в умовах нової української школи. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*, (21), 50–54. <https://doi.org/10.15330/msuc.2019.21.50-54>
- Steshyts, I. (2022). Principles of pedagogical partnership in action – the key to constructive cooperation teacher-students-parents. *Bulletin of Postgraduate Education (Series «Educational sciences»)*, (22(51)), 137–149. [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22\(51\)-137-149](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22(51)-137-149)
- Yepikhina, M. (2019). Pedagogy of Partnership: Analysis of Foreign Experience. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University*, 2(1 (324)), 226–234. [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2019-1\(324\)-2-226-234](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2019-1(324)-2-226-234)

REFERENCES

- Virsta, S. & Zhalko, T. (2021). Kliuchovi kompetentnosti ta pedahohika partnerstva yak osnova suchasnoho osvithnoho protsesu. [Key competences and partnership-based pedagogy as the foundation of the modern educational process]. *Modern Scientific Research: Achievements, Innovations and Development Prospects*. Publishing House “Baltija Publishing”. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-39> [in Ukrainian].

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International

- Voloshyna, O. V. & Semeniuk, I. V. (2023). Tolerantnist yak fundamentalna tsinnist humanistychnoi pedahohiky. [Tolerance as a fundamental value of humanistic pedagogy]. *Spiritual and intellectual upbringing and teaching youth in the XXI century*, 65–68. <https://doi.org/10.58962/2708-4809.wsnos.2023.09> [in Ukrainian].
- Martyniuk, V. (2023). Pedahohika partnerstva u vykhovnomu protsesi. [Partnership-based pedagogy in the educational process]. *Modern engineering and innovative technologies*, (29-04), 34–39. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-29-04-085> [in Ukrainian].
- Nazarenko, O. V. (2018). Idei humanistychnoi pedahohiky u pratsiakh vchenykh Kyivskoho instytutu narodnoi osvity [Ideas of humanistic pedagogy in the works of scholars at the Kyiv Institute of Public Education]. [Thesis, Kyivskiyi universytet imeni Borysa Hrinchenka]. erKNUTD – Elektronnyi arkhiv Kyivskoho natsionalnoho universytetu tekhnolohii ta dyzainu. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/11942> [in Ukrainian].
- Polishchuk, V. A. (2010). Kompetentnisnyi pidkhid u protsesi profesiinii pidhotovtsi maibutnikh sotsialnykh pratsivnykiv. [A competence-based approach to the professional training of future social workers]. *Zbirnyk naukovykh prats Viiskovoho instytutu Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, (Vyp. № 26), 289–295. [in Ukrainian].
- Polska, L. & Yaromenko, V. (2023). Pedahohika partnerstva yak prostir vzaiemodii u vykladanni kursiv hromadianskoi ta istorychnoi haluzi. [Partnership-based pedagogy as a space for interaction in the teaching of civic and history courses]. *Nasha shkola: nauково-praktychni studii*, (2). <https://doi.org/10.61339/2786-6947.2023.2.289598> [in Ukrainian].
- Potapchuk, T., Pukas, I. & Kanosa, N. (2024). Pedahohika partnerstva yak chynnyk formuvannia efektyvnoi vzaiemodii uchasnykiv osvitnoho protsesu. [Partnership-based pedagogy as a factor in fostering effective interaction among those involved in the educational process]. *Visnyk nauky ta osvity*, (7(25)). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-983-992](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-983-992) [in Ukrainian].
- Puhach, V. (2023). Metodolohichniy pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh pravoznavtsiv. [A methodological approach to the professional training of future legal professionals]. *New pedagogical thought*, 111(3), 74–80. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2022-111-3-74-80> <https://doi.org/10.61339/2786-6947.2023.2.289598> [in Ukrainian].
- Pukhovska, L. (2010). Kompetentnisnyi pidkhid u pedahohichnii osviti: evropeyskyi dosvid. [The competence-based approach in teacher training: European experience]. *Pisliadyplomna osvita v Ukraini*, (2 (17)), 76–81. [in Ukrainian].
- Savka, I. V. (2017). Intehratsiinyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv u haluzi yurysprudentsii. [An integrative approach to the professional training of future legal practitioners]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni K.D. Ushynskoho*. Pedahohichni nauky, (1 (114)), 90–94. [in Ukrainian].
- Shapka, O. I. & Bazaieva, M. O. (2023). Humanistychnyi pidkhid u formuvanni kliuchovykh kompetentnostei u XXI stolitti. [A humanistic approach to the development of key competences in the 21st century]. *Formation of Competencies of Gifted Individuals in the System of Extracurricular and Higher Education*, (1), 435–442. <https://doi.org/10.18372/2786-823.1.17528> [in Ukrainian].
- Shpak, V. & Hnezdilova, K. (2024). Kontseptualni zasady pedahohiky partnerstva v konteksti metodolohii humanistychnoi pedahohiky XXI stolittia. [The conceptual foundations of partnership pedagogy in the context of 21st-century humanistic pedagogy]. *Nauka i tekhnika sohodni*, (8(36)). [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8\(36\)-780-792](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-8(36)-780-792) [in Ukrainian].
- Biriuk, L. & Pishun, S. (2023). Humanistic approach to education as the factor of intending teachers' social and spiritual development. *B u l l e t i n of oleksandr dovzhenko hlukhiv national pedagogical university*, 51(1), 46–55. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2023-1-51-46-55>

- Fedirchuk, T. & Didukh, V. (2019). Pedagogika partnerstva yak chynnyk formuvannia efektyvnoi vzaiemodii uchashchysiv osvithnoho protsesu v umovakh novoi ukrainskoi shkoly. [Partnership-based pedagogy as a factor in fostering effective interaction among participants in the educational process within the context of the New Ukrainian School]. *Mountain School of Ukrainian Carpaty*, (21), 50–54. <https://doi.org/10.15330/msuc.2019.21.50-54> [in Ukrainian].
- Steshyts, I. (2022). Principles of pedagogical partnership in action – the key to constructive cooperation teacher-students-parents. *Bulletin of Postgraduate Education (Series «Educational sciences»)*, (22(51)), 137–149. [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22\(51\)-137-149](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2022-22(51)-137-149)
- Yepikhina, M. (2019). Pedagogy of Partnership: Analysis of Foreign Experience. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University*, 2(1 (324)), 226–234. [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2019-1\(324\)-2-226-234](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2019-1(324)-2-226-234)

Інформація про автора:

Танько Андрій Валерійович:

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8425-2202>; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики викладання суспільно-правових дисциплін, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Алчевських, 29, м. Харків, Україна, 61002 e-mail: Tanko0300gmail.com

Information about the author:

Tanko Andrii Valeriiovich

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8425-2202>; PhD in Law, Associate Professor, Department of Theory and Methodology of Teaching Social and Legal Disciplines, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Alchevskikh Str., 29, Kharkiv, Ukraine 61002 e-mail: Tanko0300gmail.com

Цитуйте цю статтю як: Танько А. В. Методологічні основи гуманістичного підходу у контексті професійної діяльності співробітників Національної поліції України. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2026. № 60. С. 335-348
DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2026.60.24>

Дата надходження статті до редакції: 03.03.2026

Стаття прийнята до друку: 24.03.2026

Дата публікації: 15.04.2026

Creative Commons Attribution
NonCommercial 4.0 International